

2. ජීවී දේහ සංවිධානය

සෑහ විමසුම

SCIENCE

Quick Reference

2. ජීවී දේහ සංවිධානය

සත්ත්ව සෛලයක් හා ශාක සෛලයක් අතර ඇති වෙනස්කම්

සත්ත්ව සෛලය

- ❑ සෛල බිත්තියක් නැත.
- ❑ විශාල රික්තක නැත.
- ❑ හරිතලව නැත.

ශාක සෛලය

- ❑ සෛල බිත්තියක් නැත.
- ❑ විශාල රික්තක නැත.
- ❑ හරිතලව නැත.

සෛල තුළ ඇති ඉන්ද්‍රියිකා සහ ඒවායේ කෘත්‍යයන්

න්‍යෂ්ටිය

- සෛලයේ පාලක මධ්‍යස්ථානයයි.
- මෙය තුළ ආවේණික ලක්ෂණ රැගත් වර්ණදේහ පිහිටා ඇත.

මයිටොකොන්ඩ්‍රියම

- මෙය තුළ සෛලීය ශ්වසනය සිදුවේ.

ගොල්ජිදේහ

- පරිවහන ක්‍රියාවලිය සිදුකරන මධ්‍යස්ථානයයි.
- මේවා තුළ හෝමෝන, එන්සයිම සහ ප්‍රෝටීන නිපදවයි.

අන්ත: ප්ලාස්මීය ජාලිකාව

- න්‍යෂ්ටික ද්‍රව්‍ය වෙනත් සෛලවලට පරිවහනය කරයි.

හරිතලව

- ප්‍රභාසංස්ලේෂණය සිදුකරන මධ්‍යස්ථානයයි.

සෛල ප්ලාස්මය

- මෙහි විවිධ ද්‍රව්‍ය දියවී පවතී. උදා. පෝෂක ද්‍රව්‍ය

සෛල පටලය

- අර්ධ පාරගම්‍ය පටලයකි.

සෛල බිත්තිය

- ඕනෑම ද්‍රව්‍යයකට පාරගම්‍ය වේ. ශාක සෛලවල පමණක් ඇත.

ශාක සහ සත්ත්ව පටකවල විවිධත්වය

ශාක පටක

දෘඩස්තර පටකය

- මේවා සජීවී සෛල වේ. ලිග්නීන් තැන්පත් වීමෙන් දැඩිබවට පත්වී ඇත. උදා. තන්තු, උපල සෛල

ස්ප්‍ර්ල කෝණාස්තර පටකය

- සෙලියුලෝස්වලින් සහ වූ ශීර්ෂ සහිත බහුඅස්‍රාකාර සෛල වේ. උදා. පත්‍ර තාරටි, ළපටි කඳන්

මෘදුස්තර පටකය

- ගෝලාකාර, සම විෂ්කම්භ සජීවී සෛලවලින් සෑදී ඇත. උදා. ඉති සෛල, සවිවර සෛල, හරිතප්‍රද අඩංගු සෛල

සෛල ම පටකය

- මුල්වලින් අවශෝෂණය කරන ජලය සහ ඛණිජ ලවණ පරිවහනය කරයි.
- වාහිනී, වාහකාහ, තන්තු සහ මෘදුස්තර සෛලවලින් සමන්විත වේ.

ප්ලෝයම පටකය

- ආහාර පරිවහනය සහ සංචිත කිරීමේ කාර්යය ඉටු කරයි.
- පෙනේර නල ඒකක, සහවර සෛල, තන්තු සහ මෘදුස්තර සෛලවලින් සෑදී ඇත.

සත්ත්ව පටක

රුධිර පටකය

- දේහාණු සහ රුධිර ප්ලාස්මාවෙන් සෑදී ඇත.
- විෂබීජවලට එරෙහිව ක්‍රියාකරයි.
- සිරුර පුරා ද්‍රව්‍ය පරිවහනය කරයි.

අප්‍රච්ඡද පටකය

- ශරීර අවයව ආස්තරණය කිරීම මෙම පටකයේ කාර්යය වේ.

පේශි පටකය

- මෙම සෛල දිගැටි ය.
- පේශි පටක වර්ග තුනක් ඇත.
සිනිදු පේශි, කංකාල පේශි, හෘත් පේශි

සිනිඳු පේශි	කංකාල පේශි	හෘත් පේශි
තර්කුරුපි ය.	තර්කුරුපි නැත.	තර්කුරුපි නැත.
නිර්විලිබිත ය.	විලිබිත ය.	විලිබිත ය.
ඒක න්‍යශ්ථික ය.	බහු න්‍යශ්ථික ය.	ඒක න්‍යශ්ථික ය.
අනිච්ඡානුග ය.	ඉච්ඡානුග ය.	අනිච්ඡානුග ය.

ජීවීන්ගේ දේහ සංවිධාන රටා

ජීවීන්ගේ දේහ තුළ සංකීර්ණ ජීව ක්‍රියා රැසක් සිදුවේ.

ඒ සඳහා සැකසුණු පද්ධති කීපයක් දේහය තුළ වෙයි.

උදා.

- ආහාර ජීරණ පද්ධතිය
- ශ්වසන පද්ධතිය
- බහිස්ප්‍රාචීය පද්ධතිය
- රුධිර සංසරණ පද්ධතිය
- ස්නායු පද්ධතිය
- ප්‍රජනක පද්ධතිය

ජීවීන්ගේ දේහ සංවිධාන රටා

එක්ව ක්‍රියාකරන ඉන්ද්‍රියයන් කීපයකින් පද්ධතියක් නිර්මාණය වේ.

ඉන්ද්‍රියයන් සෑදී ඇත්තේ පටක වලිනි.

පටක සෑදෙන්නේ සෛල එක්වීමෙනි.

මේ අනුව ජීවීන්ගේ දේහ සංවිධානයේ අනුක්‍රමාධිපත්‍යය

වනාන්තරය.....

සෛලය

පටක

ඉන්ද්‍රිය

පද්ධති

ජීවියා

2. ජීවී දේහ සංවිධානය

සෑහ විමසුම

SCIENCE

Quick Reference